

νέληθ' εἰς τὸ πλοῖόν του. Ὁ Λουῖζ δὲ Μενδόζα ἠρνήθη νὰ ὑπακούσῃ καὶ ἐμειδίασε περιφρονητικὸν μειδίαμα, τότε ὁ Ἑσπινόζα ὤρμησε κατ' αὐτοῦ καὶ ἐνέπηξεν τὸ ἐγγχειρίδιόν του εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ. Ὁ Μενδόζα ἔπεσε νεκρός.

Μετὰ τοιαύτης ἐνεργῶν ἐπιτηδειότητος καὶ εὐθαρσείας, ὁ Μαγελλάνος καθυπέταξε τὰ στασιάσαντα πληρώματα τῆς Νίκης καὶ τῆς Τριάδος.

Ὁ Γασπάρ δὲ Κουεζάδα ἀπηγοισήθη. Τὰ πτώματα τῶν φονευθέντων μετηνέχθησαν ἐπὶ τῆς παραλίας ἐπὶ παροῦσιν τῶν πληρωμάτων, ἐκεῖ δὲ ἀξιωματικὸς ἀνέγνωσεν ἀπόφασιν ἐπίσημον, δι' ἧς ἐστηλιτεύετο ἡ μνήμη τῶν προδοτῶν.

Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τούτων, ἃς καὶ τοὶ δικαίαις βεβαίαις καὶ ἀναγκαίαις εὐχαρίστω; ἠθέλομεν ἐξαλείψει ἐκ τοῦ βίου τοῦ θαλασσοπόρου, ὁ Μαγελλάνος ἀπέπλευσεν ἐξ Ἁγίου Ἰουλιανοῦ. Τὴν ἐξέγερσιν τῶν ἀνδρῶν διεῖχθη ἡ ἐξέγερσις τῶν στοιχείων. Φοβερά τρικυμία ἐπέσκηψεν εἰς τὸν στόλον αὐτοῦ καὶ ὀλίγου δεῖν τὸν κατέτρεψε. Διεσθῶν μυρίους κινδύνους καὶ μυρία προσκόμματα, ὁ Μαγελλάνος ἔφθασεν εἰς τὴν Γῆν τοῦ Πυρός καὶ ἀνεκάλυψε τέλος τὴν διόδον, ἧς εἶχα προῖδει τὴν ὑπαρξίν εἰς τὸ ἄκρον τῆς Νοτίου Ἀμερικής. Ὁ στόλος ἐξῆλθε τοῦ πορθμοῦ τοῦ Μαγελλάνου τὴν 27 Νοεμβρίου 1520, καὶ ἔλαβε βορειοδυτικὴν διεύθυνσιν ἐν τῷ ἀπεράντῳ Ὠκεανῷ, ὅστις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν τοσοῦτον ἦτο ἥσυχος καὶ γαλιναῖος, ὥστε ὠνομάσθη Βόρειος Ὠκεανός. Ὁ Μαγελλάνος ἀνεκάλυψεν ἐπὶ τῆς μακρᾶς ὁδοῦ, ἣν διήνυσεν, τὰς Μαριάννας Νήσους, καὶ προσήγγισεν εἰς τὴν νῆσον Ζεβού ἵνα προμηθευθῇ τροφίμα.

Ὁ βασιλεὺς τῆς νήσου ταύτης ὑπεδέξατο τὸν στόλον μετ' ἄκρας εὐμενείας, ὁ δὲ Μαγελλάνος εἰσῆγαγε τὸν Χριστιανισμὸν εἰς τὴν χώραν ἐκείνην καὶ ἔκτισεν ἐκκλησίαν, ἀλλ' ἔσφαλε θελήσας νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν κυριαρχίαν τοῦ βασιλέως τῆς Ζεβού εἰς τοὺς ἄλλους γείτονας βασιλεῖς. Οἱ πλείστοι τούτων ἀπέκρουσαν μετ' ἀγανακτικῆς τὰς ἀξιώσεις ταύτας τοῦ ξένου, ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦ Μακιὰν συνήγαγε στρατὸν ἐξ ἑξακτῶν ἀνδρῶν, ὅπως ἀντιταχθῇ εἰς τοὺς Εὐρωπαίους.

Ὁ Μαγελλάνος θεωρήσας τὸν βασιλέα τοῦτον ὡς ἐνοχὸν ἀπειθείας, καὶ ἔλεων νὰ τιμωρήσῃ αὐτόν, ἐβάδισε μετ' ὀλίγων ἀνδρῶν κατὰ τῆς κόμης ἐν ἧ κατόκει, εὐρῶν δ' αὐτὴν ἔρημον, τὴν ἐπυρπόλησε Πάραυτα πλῆθος Ἰνδῶν ἔσπευσαν καὶ συνῆσαν μάχην μετὰ τῶν Ἰσπανῶν, οὓς προσέβαλον διὰ λίθων καὶ βελῶν. Οἱ Ἰσπανοὶ ἀντέστησαν ἐπὶ τινα χρόνον, ἀλλ' οἱ Ἰνδοὶ ἐλάμβανον ἀδικόπως νέας ἐπικουρίας. Ὁ Μαγελλάνος ἔχων πεντήκοντα μόνον ἀνδρας, ἐνόησε τότε ὅτι ἀφρόνως ὑπέκουσεν εἰς τὴν ὀρμὴν παρατόλμου ἀνδρείας, πλὴν οὐδὲως ταραχθεὶς διέταξε τὴν υποχώρησιν καὶ ἀπεσύρθη πρὸς τὴν παραλίαν, εἶχε δὲ φθάσει σχεδὸν εἰς τὰ πλοῖα, ὅτε λίθος κτυπήσας αὐτόν

κατὰ τὸν πόδα τὸν ἔρριψε χαμαί, Ἰνδὸς δὲ, ὅστις ἐδίωκεν αὐτόν, τὸν ἐφόνευσεν διὰ λόγχης (27 Ἀπριλίου 1521).

Καὶ ἀπέθανε μὲν ὁ Μαγελλάνος, ἀλλὰ τὸ ἔργον αὐτοῦ συνετελέσθη, καὶ ἐλύθη τὸ μέγα πρόβλημα τοῦ περίπλου τῆς γῆς.

ΕΛΙΖΑ Σ. ΣΟΡΤΕΟΡ.

ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

καὶ ἡ ἐπιστολογραφία.

Γνωρίζω καλῶς ὅτι ζῶμεν εἰς αἰῶνα, καθ' ὃν ἡ ἐπιστήμη βαδίζει γιγαντιαίως βήμασι· γνωρίζω καλῶς, ὅτι εἶνε ὅλως γελοῖον, νὰ παραξενεύεται τις μετὰ τὰς νέας ἐφευρέσεις, καὶ ὅτι τοῦτο δὲν εἶνε τοῦ συρροῦ. Ὅσον καὶ ἂν θελήσῃ τις νὰ παραδοξολογήσῃ περὶ τῶν πραγμάτων τούτων, οὐδεὶς οὐδὲ μειδίᾳ κἂν, καὶ ἡ Ἐπιστήμη, ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἡ Ἐπιστήμη, εἶνε ἡ ὑπερτάτη ἡγεμονίς τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, ἡγεμονίς ἀναμφισβήτητος καὶ ὑπερσυνταγματικῆ, ἀφ' οὗ ἐπιδιώκει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνακαλύψεων τῆς ὑφ' ἄπαντα τὰ πολιτικὰ συντάγματα, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς τὸ πείσμα πολιτευμάτων τινῶν. Ἐν τούτοις δὲν εἶνε, νομίζω, ἀπηγορευμένον καὶ νὰ ἐξετάσῃ τις ποίας φοβεράς μεταβολὰς πέπτωται νὰ ἐπιφέρωσιν αἱ πρόοδοι αὗται τῆς ἐπιστήμης εἰς τὰ ἦθη μας, εἰς τὸν ἡμέτερον τρόπον τοῦ λέγειν, τοῦ αἰσθάνεσθαι καὶ αὐτοῦ τοῦ σκέπτεσθαι· βλέπω δὲ καὶ προβλέπω ἀπὸ τοῦδε εἰς τὴν ἐγκατάστασιν π. χ. τῶν τηλεφῶνων καὶ τὴν χρῆσιν τῶν τηλεγραφήματων τὴν ἀπόλειπν ὀλοκλήρου τέχνης λεπτῆς καὶ ἐρασιμίας, καὶ κατ' ἐξοχὴν γαλλικῆς, τῆς ἐπιστολογραφίας, τῆς τέχνης ταύτης τοῦ δεῖν τοῦ καλῶμου διαλέγεσθαι.

Εἶνε προφανές, ὅτι ἀφ' οὗ, χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ τις τοῦ δωματίου του, θὰ δύναται νὰ συνδιαλέγεται πρὸς ὃν βούλεται ἀπ' ἄκρου ἕως ἄκρου τῶν Παρισίων, ὁ ἐπιστολιμαῖος χάρτης ἔσται πρᾶγμα ὅλως περιττὸν καὶ ἄχρηστον. Βεβαιουῦται ὅτι ὑπάρχουσι σήμερον περὶ ἡμῶν 200 ἕως 300 τηλεφῶνα, ἧτοι 800 ἕως 900 ἄνθρωποι δύνανται σήμερον ν' ἀφήσῃσι μέχρι τινὸς κενὸν καὶ ἄχρηστον τὸ μελανοδοχεῖόν των. Ὅταν δ' ἀποκτήσωμεν 2000 ἢ 3000 τηλεφῶνα διαυλακῶνοντα τοὺς Παρισίους, τότε ὕψαινε ἡ προσφιλές δι' ἐπιστολῶν φλυαρία! Ἡ μεγαλοῦπολις αὕτη θέλει τότε ὁμοιάξῃ μετὰ ἀπεράντων συνέλευσιν ἀνθρώπων προσβληθέντων αἴφνης ἐκ κωφότητος, καὶ κωπτόντων ἀπὸ πρώτας μέχρις ἐσπέρας πρὸς τὴν ἀκουστικὴν σύριγγά των. Καὶ ποία ἐκπλήξις! Καὶ αὕτη ἡ προσωπικότης θέλει τότε ἐκλείψῃ. Ἐν τῇ ἀπεράντῳ τηλεφωνικῇ ἁρμονίᾳ ἕκαστος ἡμῶν δὲν θὰ εἶνε ἄλλο τι παρὰ εἰς ἀριθμὸς τοῦ τηλεφωνικοῦ μητρώου, καθὼς εἰς τὸν στρατῶνα ἢ εἰς τὸ δεσμοτήριον. Θὰ εἰδοποιήσῃς π. χ. εἰς τὸ κεντρικὸν γραφεῖον ὅτι ἐπιθυμοῦς νὰ συνδιαλεχθῇς μετὰ τὸν ἀριθμὸν 1700. Ὁ δὲ ἀριθμὸς οὗτος 1700 Κύριος